چشم‌انداز

ترامپ: دموکرات‌ها وارد کاخ سفید نمی‌شوند

دیروز یک روز مانده به جلسه تأیید انتخابات در سنا رئیس‌جمهور امریکا با طرح ادعاهای خود درباره تقلب و قول افشاگری‌های بیشتر با محوریت نتایج آرای ایالت جورجیا، با لحنی تهدیدآمیز مدعی شد کاخ سفید و مجلس سنا دست دموکرات‌ها نخواهد افتاد.

به گزارش جوان، «دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهور امریکا بامداد سه‌شنبه بار دیگر ادعاهای خود را درباره وقوع تقلب در انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا تکرار کرد و گفت که «لیبرال دموکرات‌ها»، کاخ سفید را تصاحب نخواهند کرد. در فضای سیاسی امریکا جمهوریخواهان هنگام خطاب قرار دادن دموکرات‌ها گاهی از صفت لیبرال استفاده می‌کنند چراکه در ذهنیت رأی‌دهندگان مسیحی لیبرال یعنی کسی که به ارزش‌های دینی اعتقاد ندارد و گرنه حزب جمهوریخواه با توجه به دخالت حداقلی دولت در حوزه دکترین اقتصادی حتی نسبت به دموکرات‌ها لیبرترین (خوانش افراطی از لیبرالیسم اقتصادی) محسوب می‌شوند. در عین حال، جمهوریخواهان وقتی می‌خواهند به گرایش قسمتی از دموکرات‌ها به گسترش تأمین اجتماعی و معافیت مالیاتی برای اقشار کم درآمد اشاره کنند، به شکلی متناقض دموکرات‌ها را چپگرا می‌خوانند.

ترامپ در یک سخنرانی در ایالت جورجیا برای حمایت از نامزدهای حزب جمهوریخواه در انتخابات مجلس سنا، با تأکید بر اینکه به تلاش برای تغییر نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری ادامه خواهد داد گفت: «اگر مجلس سنا و کاخ سفید دست دموکرات‌ها بیفتد -البته این کاخ سفید دست آنها نخواهد افتاد- با تمام توان‌مان مبارزه خواهیم کرد.» ترامپ در بخشی از سخنانش هم تأکید کرد شکست در انتخابات را نمی‌پذیرد. رئیس‌جمهور امریکا در میان فریادهای حامیانش گفت: رأی‌دهندگان الکترالی که بایدن را برگزیدند نمی‌توانند کاخ سفید را به او بدهند. او گفت: آنچه طی هفته‌های آتی افشا می‌شود را خوب تماشا کنید. شما شاهد نتایج خواهید بود. افشاگری‌ها را تماشا کنید.

او اظهار کرد: «به هیچ وجه ممکن نیست که ما در انتخابات جورجیا باخته باشیم. به هیچ وجه ممکن نیست. این یک انتخابات همراه با تقلب بود اما ما همچنان داریم با آن مبارزه می‌کنیم و شما خواهید دید که چه اتفاقی قرار است بیفتد.»

ترامپ در خصوص دور دوم انتخابات مربوط به کرسی‌های سنا از امریکایی‌ها خواست در این دور از نامزدهای جمهوریخواهان حمایت کنند و گفت که دموکرات‌ها در صورت کسب اکثریت تلاش خواهند کرد که دادگاه عالی را با گزینه‌های خودشان پر کنند. وی افزود: «دیگر هرگز انتخابات عادلانه دیگری در امریکا وجود نخواهد داشت.»

او ادامه داد: «این به آنها این قدرت را خواهد داد که هر گونه قانون متوهمانه چپگرایی را که تاکنون خواستارش بوده‌اند و رویایش را داشته‌اند، با زور تصویب کنند. آزادی مذهبی شما از بین خواهد رفت، اصلاحیه دوم قانون اساسی شما از بین خواهد رفت، مرزها و دیوار جدید بزرگ شما از بین خواهد رفت. واحدهای پلیس شما که آنها را می‌شناسیم از بین خواهند رفت و پس‌اندازهای زندگی شما از بین خواهند رفت.» رئیس‌جمهور امریکا مدعی شد: آنها قرار نیست کاخ سفید را تصاحب کنند. ما قرار است با چنگ و دندان بجنگیم.

ترامپ همچنین ابراز امیدواری کرد «مایک پنس»، معاون رئیس‌جمهور امریکا از جایگاهش به عنوان رئیس مجلس سنا استفاده و به برای تغییر نتیجه انتخابات کمک کند. او گفت: «امیدوارم مایک پنس به کمک‌مان بیاید. امیدوارم که معاون عالی‌قدر رئیس‌جمهور به کمک‌مان بیاید. او آدم بزرگی است. البته اگر کمک نکند اینقدر دوستش نخواهم داشت.» هفته پیش رسانه‌ها گزارش داده بودند ترامپ از مایک پنس که ریاست مجلس سنا را هم به عهده دارد خواسته نتایج رأی‌گیری در «مجمع گزینندگان» را تأیید نکند.

اعضای مجمع گزینندگان چند هفته پیش با شرکت در جلسه‌ای در ایالت‌های مختلف، بر اساس نتیجه انتخاباتی که سوم نوامبر برگزار شد رأی خودشان را به هر یک از دو نامزد انتخاباتی به صندوق انداختند. در پایان این رأی‌گیری جو بایدن همان‌طور که برآورد شده بود با ۳۰۶ رأی الکترال به عنوان رئیس‌جمهور منتخب امریکا انتخاب شد.

آرای الکترال قرار است امروز (چهارشنبه) طی جلسه‌ای در کنگره با حضور اعضای مجلس سنا و مجلس نمایندگان شمارش و تأیید شوند. گفته می‌شود پنس و مقام‌های کاخ سفید تلاش کرده‌اند به ترامپ بفهمانند که ریاست او بر آن جلسه جنبه تشریفاتی دارد و او نمی‌تواند به صورت یکنفره نتیجه آرای الکترال را رد کند. با این حال ترامپ و هواداران افراطی‌اش، پنس را تحت فشار قرار داده‌اند. هرچند کارشناسان معتقدند که ترامپ برای توجیه آخرین شکست احتمالی خود دنبال قربانی می‌گردد. این در حالی است که پیش‌تر یک قاضی فدرال امریکا شکایتی از جانب چند تن از جمهوریخواهان در ایالت ویسکانسین با هدف دادن اختیار کامل به مایک پنس، معاون ترامپ برای لغو نتایج انتخابات را رد و دیروز هم دادگاه استیناف این حکم را تأیید کرد.

آماده‌باش گارد ملی

از روز گذشته نیروهای گارد ملی امریکا در «واشنگتن دی‌سی» برای مقابله با خشونت‌های احتمالی طرفداران ترامپ به حالت آماده‌باش درآمده‌اند. آنها از دیشب در حال تجمع و سازماندهی هستند تا در حمایت از ادعاهای اثبات نشده ترامپ درباره تقلب گسترده در انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا در خیابان‌های پایتخت ایالات متحده قدرت‌نمایی کنند. پلیس واشنگتن دی‌سی در سراسر مرکز شهر تابلوهایی را نصب کرده که در آن در خصوص حمل هرگونه سلاح گرم هشدار داده و آن را غیرقانونی اعلام کرده است.

«رابرت کونتی» رئیس پلیس موقت واشنگتن دی‌سی از شهروندان امریکایی درخواست کرده که در صورت مشاهده هرگونه فرد مسلح خیلی فوری به پلیس گزارش دهند. وی روز دوشنبه در این خصوص گفت: «افرادی هستند که قصد دارند مسلح وارد شهر ما شوند.»

واکنش

امریکا: ما به دنبال استرداد آسانژ به امریکا هستیم

امریکا اعلام کرد که به تلاش‌هایش برای استرداد مؤسس ویکی‌لیکس پس از رد درخواست واشنگتن از سوی دادگاهی در انگلیس ادامه می‌دهد.

یک قاضی انگلیسی روز دوشنبه درخواست استرداد امریکا را که طبق آن جولیان آسانژ، مؤسس سایت ویکی‌لیکس با اتهامات جنایی از جمله زیر پا گذاشتن قانون جاسوسی روبه‌رو می‌شد، مسدود کرد. دلیل این اقدام مشکلات سلامت روان او اعلام شده که باعث می‌شود در معرض خودکشی باشد. وزارت دادگستری امریکا اعلام کرد به دادخواست استرداد آسانژ ادامه می‌دهد و دادستان‌هایی از این کشور قرار است به دیوان عالی لندن درخواست تجدیدنظر در حکم آسانژ را بدهند. مارک ریموندی، سخنگوی وزارت خارجه امریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد: «با وجود آنکه از حکم دادگاه انگلیسی به شدت ناراضی هستیم، اما از این بابت هم خرسندیم که امریکا از پس هر روند حقوقی برآمده است. »وی ادامه داد: «دادگاه با وجود آنکه درخواست استرداد ما را رد کرده، اظهارات آسانژ را درباره پرونده‌سازی با انگیزه سیاسی علیه خود را نیز رد کرده است. ما به دنبال استرداد آسانژ به امریکا هستیم.» اسکات موریسون، نخست‌وزیر استرالیا نیز گفته: «زمانی که به چالش‌های حقوقی علیه جولیان آسانژ رسیدگی شود، وی آزاد است تا به وطنش استرالیا برگردد.»

اروپا به لاشه برجام هم راضی است

کمیسیون اروپا غنی‌سازی ۲۰درصدی ایران را نقض توافق خوانده ولی گفته که این توافق همچنان ارزش حفظ کردن دارد

گزارش یک

با استارت غنی‌سازی اورانیوم ۲۰ درصد در فردو و بازگشت به نقطه صفر، موبر تن اروپایی‌های بدعهد برجام سیخ شده و کمافی‌السابق به صدور بیانیه‌های انفعالی روی آورده‌اند تا به هر نحوی شده برجام با دستاوردهای «تقریباً هیچ» برای ایران را از فروپاشی کامل نجات دهند. کمیسیون اروپا دیروز در بیانیه‌ای با ابراز تأسف از افزایش سطح غنی‌سازی اورانیوم مدعی شد که این اقدام نقض تعهدات تهران است اما گفته که این توافق همچنان ارزش حفظ کردن دارد.

با گذشت پنج سال از اجرای توافق هسته‌ای ایران و ۵+۱، بدعهدی غربی‌ها و متعاقب آن ازسرگیری غنی‌سازی ۲۰ درصدی ایران در سایت فردو، اروپایی‌ها بیش از هر زمان دیگری درد از دست رفتن برجام را احساس می‌کنند. به گزارش خبرگزاری رویترز، سخنگوی سیاست خارجی اتحادیه اروپا روز سه‌شنبه از اقدام ایران در آغاز غنی‌سازی ۲۰ درصدی اورانیوم شدیداً ابراز نگرانی کرد و گفت: «این اقدام، نقض تعهدات هسته‌ای ایران است و پیامدهای جدی خواهد داشت». وی گفت: «کمیسیون اروپا معتقد است اقدامات ایران «تأسف‌بار» هستند اما اروپا باور دارد که توافق هسته‌ای هنوز ارزش حفظ شدن، دارد». این سخنگوی اروپایی همچنین افزود: «کمیسیون اروپا بر لزوم پایبندی همه طرف‌های توافق هسته‌ای به وظایف و الزامات‌شان تأکید می‌کند». اتحادیه اروپا روز دوشنبه در اولین واکنش به شروع غنی‌سازی فردو در بیانیه خود گفته بود: «این اقدام ایران عزیمت قابل ملاحظه‌ای از توافق هسته‌ای است.» ابراز نگرانی اروپایی‌ها از غنی‌سازی ۲۰ درصدی ایران در حالی است که ترویکای اروپا که همواره خود را حافظ برجام اعلام کرده، تاکنون اقدامی در راستای منتفع شدن ایران از دستاوردهای برجامی انجام نداده است. زمانی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا با افتخار خروج را از توافق هسته‌ای ایران اعلام کرد، اروپایی‌ها واکنش مناسبی نشان ندادند و تنها به ابراز تأسف بسنده کردند ولی هرگونه اقدام تهران در مقابل بدعهدی‌های غرب را نشانه افول برجام می‌دانند. بیانیه‌های منفعلانه اروپایی‌ها در سال‌های اخیر نسبت به نجات برجامی که دستاورد «تقریباً هیچ» برای ایران داشته است، نشان می‌دهد که رهبران اروپا از نابودی کامل این توافق نگران هستند و نمی‌خواهند دوباره به نقطه صفر بازگردند و چندین سال دیگر برای رسیدن به توافقی جدید با تهران وقت صرف کنند. هرچند مقامات ایرانی گفته‌اند که در صورت بازگشت امریکا به برجام و اجرای تعهدات غربی‌ها به وعده‌های برجامی خود، بازگشت به مسیر قبل در کوتاه‌ترین زمان ممکن امکان‌پذیر است. سید عباس عراقچی، معاون وزیر خارجه ایران دوشنبه شب در گفت‌وگوی ویژه خبری، درباره غنی‌سازی ۲۰درصدی با بیان اینکه هیچ شرطی را برای بازگشت امریکا به برجام نمی‌پذیریم، گفت: «شروع مجدد غنی‌سازی ۲۰ درصد به معنای مرگ برجام نیست». علی اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران هم با بیان اینکه در حال حاضر هر ساعت ۱۷ تا ۲۰ گرم اورانیوم ۲۰ درصد تولید می‌کنیم، گفت: «ماهانه ۸ تا ۹ کیلوگرم توان تولید داریم تا به ۱۲۰ کیلو پیش‌بینی شده در قانون برسیم.» ایران بارها هشدار داده که در راستای منافع ملی خود از هیچ اقدامی مضایقه نخواهد کرد و در یک سال گذشته برای اینکه غربی‌ها را به اجرای تعهدات‌شان وادار کند، تعهدات برجامی خود را در چارچوب توافق ۵+۱ کاهش داده است. با وجود عمل ایران به تعهدات برجامی خود در پنج سال گذشته که به تأیید آژانس بین‌المللی انرژی اتمی رسیده است، اتحادیه اروپا نه تنها از زیر بار تعهدات خود شانه خالی کرده بلکه در اعمال تحریم‌های جدید با واشنگتن همسو شده است. بنابراین غنی‌سازی ۲۰ درصدی می‌تواند نوعی هشدار و یادآوری تعهدات برجامی به اروپایی‌ها و دولت بعدی امریکا باشد که تلاش می‌کند با ارائه پیش‌شرط‌های جدید به توافق هسته‌ای بازگردد.

عصبانیت امریکا

یک سخنگوی وزارت خارجه امریکا شامگاه دوشنبه در بیانیه‌ای به تصمیم ایران برای از سرگیری غنی‌سازی اورانیوم ۲۰ درصد واکنش نشان داد و به خبرگزاری رویترز گفت: «اقدام ایران در غنی‌سازی اورانیوم به ۲۰ درصد در فردو تلاشی آشکار در راستای تشدید کمپین باج‌خواهی هسته‌ای این کشور است. این تلاش همچنان به شکست خواهد انجامید.» این مقام که خواسته نامش فاش نشود در ادامه گفت: «امریکا و جامعه بین‌المللی همچنان برای گزارش واقعیت‌های میدانی چشم به بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواهند داشت.» سخنگوی وزارت خارجه امریکا نیز گفت: «اطمینان داریم که آژانس اتمی فعالیت‌های هسته‌ای جدید ایران را زیر نظر خواهد داشت و آن را گزارش خواهد کرد.» اقدام تهران به غنی‌سازی ۲۰ درصدی در واپسین روزهای کاری ترامپ در کاخ سفید انجام می‌شود که در چهار سال ریاست خود تلاش گسترده‌ای کرد تا با فشار حداکثری ایران را به پای میز مذاکره بکشاند و توافق جدیدی با ایران امضا کند که علاوه بر بحث هسته‌ای برنامه موشکی ایران و رفتارهای منطقه‌ای آن را نیز شامل شود. همه این تلاش‌ها با شکست مواجه شد و مقامات تهران به شدت با آن مخالفت کرده و گفته‌اند که برنامه موشکی خط قرمز است و بر سر آن مذاکره‌ای نخواهد شد.

نگرانی ژاپن، لفاظی سعودی

در پی شروع غنی‌سازی ۲۰ درصدی ایران، تعدادی از کشورها به این مسئله واکنش نشان داده‌اند. هووآ چون ییننگ، سخنگوی وزارت خارجه چین دیروز ضمن دعوت کردن از همه طرف‌ها برای حفظ آرامش و خویشتنداری بعد از بیانیه ایران درباره آغاز غنی‌سازی ۲۰ درصدی اورانیوم، گفت: «همه باید از برداشتن گام‌های تنش‌زا خودداری کنند.» به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، وی همچنین تأکید کرد: «همه طرف‌ها باید به اجماع نظر برای حفظ توافق هسته‌ای پایبند بمانند و فضای لازم برای اقدامات دیپلماتیک را فراهم کنند.» چین به همراه روسیه یکی از حامیان اصلی برجام بوده و مخالفت خود را با هر اقدامی که به نقض این توافق منجر شود اعلام کرده است.

از سوی دیگر، تصمیم جدید ایران برای تقویت چرخه هسته‌ای خود، دولت‌های خارج از برجام را هم به فکر عضویت در این توافق انداخته است. کاتسونُبو کاتو، سخنگو و دبیر کابینه ژاپن هم روز سه‌شنبه از افزایش غنی‌سازی اورانیوم ایران به سطح ۲۰ درصد ابراز نگرانی کرد. هفته قبل، کوئنی میاکه، مشاور ویژه یوشیهید سوگا، نخست‌وزیر ژاپن، و مدیر مؤسسه سیاست خارجی ژاپن، در مقاله‌ای برای ژاپن تایمز نوشت که ژاپن باید هفتمین عضو برجام شود. او نوشته بود: «من طرفدار پیوستن ژاپن به مذاکرات هسته‌ای آینده با ایران هستم و شاید به مذاکره مجدد در توافق موجود کمک کنم که نیاز به نظارت و کنترل بین‌المللی بیشتری خواهد داشت.» نخست‌وزیر جدید ژاپن که به تازگی روی کار آمده، پیگیری سیاست تجدیدنظرطلبی در عرصه نظامی و هسته‌ای این کشور را اتخاذ کرده تا قدرت سابق ژاپن را احیا کند. تشدید تنش‌ها و امنیتی شدن جهان و سیاست‌های یکجانبه‌گرایی واشنگتن در سال‌های اخیر ژاپنی‌ها را به فکر احیای قدرت در عرصه هسته‌ای و حضور در توافقات مهم بین‌المللی، انداخته است. محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی هم که همواره ایران را به تنش در منطقه متهم می‌کند، بار دیگر در سخنرانی خود در نشست سران کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس به لفاظی علیه ایران پرداخت. به گزارش شبکه «المیادین» ولیعهد سعودی ادعا کرد: «برنامه هسته‌ای ایران صلح و امنیت منطقه و جهان را تهدید می‌کند». بن سلمان مدعی شد: «از جامعه بین‌الملل می‌خواهیم برنامه موشک‌های بالستیک را که صلح منطقه را تهدید می‌کند، متوقف کند.» ادعای سعودی‌ها به تهدیدآمیز بودن موشک‌های ایرانی در حالی است که رژیم سعودی بزرگ‌ترین خریدار تسلیحات پیشرفته از غرب است و در سال‌های اخیر دهها میلیارد دلار از امریکا و اروپا تسلیحات خریداری و با دامن زدن به تنش‌ها با تهران، منطقه را به انبار باروت تبدیل کرده است.

گزارش ۲

هم‌آغوشی عربی با فشار داماد ترامپ

قطر و عربستان بعد از ۴۳ ماه قطع روابط دیپلماتیک، در آخرین روزهای دولت امریکا به توافق رسیدند

قطر و عربستان بعد از سه سال و نیم تنش و قطع روابط دیپلماتیک، برای گشایش مرزهای هوایی، زمینی و دریایی به روی همدیگر به توافق رسیدند و همزمان، هواپیمای حامل «تمیم‌بن‌حمد آل ثانی» امیر قطر وارد شهر «العلی» شد تا در نشست شورای همکاری خلیج فارس شرکت کند. آنکارا گفته که امیدوار است حل اختلافات دائمی باشد و امارات هم گفته که کارهای زیادی پیش رو داریم. توافق دو طرف ۱۳ روز مانده به خروج ترامپ از کاخ سفید انجام شد و گفته می‌شود داماد ترامپ تا آخرین لحظات، تلفنی تلاش کرده طرفین را به توافق متقاعد کند.

به گزارش «جوان»، خرداد ۹۶ بود که انتشار سخنان شیخ تمیم امیر قطر که در اجلاس کشورهای عربی گفته بود «ایران وزنه مهمی در خاورمیانه و جهان اسلام است و نمی‌توان آن را نادیده گرفت» خشم عربستان را برانگیخت و ریاض روابط خود را با قطر قطع کرد و به دنبال آن، مصر، امارات متحده عربی، بحرین و متعاقباً لیبی، یمن، مالدیو، سنگال، موریتانی، چاد، کومور، نیجر و گابن هم روابط‌شان را با دوحه قطع کردند. این تحول که بعدها به بحران دیپلماتیک میان اعضای شورای همکاری خلیج فارس معروف شد، تا جایی پیش رفت که عربستان برای عادی‌سازی مجدد روابط با قطر ۱۳ شرط تعیین کرد که بایستی در یک ضرب‌الاجل ۱۴ روزه تأمین می‌شد. بستن سفارت ایران در دوحه، قطع ارتباط با اخوان‌المسلمین، بستن شبکه الجزیره و کانال‌هایی مانند عربی-۲۱، قطع همکاری نظامی با ترکیه، لغو تابعیت معارضان عربستانی، مصری، بحرینی و اماراتی در قطر، بخشی از شروط عربستان و دولت‌های هم پیمان آن بود. بحران تا جایی پیش رفت که مرزهای آبی، هوایی و خاکی چهار کشور با قطر بسته شد و در یک مقطع اعلام شد که دوحه دچار بحران تأمین مواد غذایی شده و شرکت هواپیمایی ملی ایران پنج محموله مواد غذایی به قطر فرستاد.

استقبال پای پلکان هواپیما!

حالا به فاصله حدود ۴۳ ماه از این بحران دیپلماتیک، تقریباً هیچ کدام از شروط عربستان و کشورهای عربی تأمین نشده و عربستان با واسطه دولت کویت و فشار دولت امریکا مجبور شد مناسبات خود را با قطر از سر بگیرد. در حالی که عربستان و چهار کشور همسو، قطر را به حمایت از تروریسم متهم کرده بودند، حالا گزارش‌های غیررسمی می‌گویند قطر از عربستان سعودی، امارات متحده عربی، بحرین و مصر که دست به تحریم این کشور زدند به علت خسارت به خطوط هوایی خود درخواست میلیاردها دلار غرامت کرده است. دوحه از یک ماه پیش، تأیید کرده بود مذاکره با عربستان سعودی را برای پایان دادن به بحران دیپلماتیک شروع کرد تا اینکه دوشنبه شب شبکه «عربی ۲۱» که بسته شدنش یکی از شروط عربستان برای گشایش دیپلماتیک با قطر بود از قول احمد الناصر، وزیر امور خارجه کویت خبر داد که طرفین بحران توافق کردند حریم هوایی و مرزهای زمینی و دریایی بین عربستان و قطر بازگشایی شود. به گفته الناصر، شیخ نواف آل احمد، امیر کویت با شیخ تمیم بن حمد، همتای قطری خود و محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان تماس گرفت و در این تماس ولیعهد بحرین به این کشور رفت. «نور قرقاش» وزیر مشاور دولت امارات عربی متحده در امور خارجه، در توئیتی هرچند گفته که «ما در برابر اجلاسی کاملاً تاریخی در «العلی» قرار داریم که در آن، بار دیگر [کشورهای عربی حاشیه] خلیج [فارس] را نزدیک خواهیم کرد» ولی تأکید کرده که کارهای بسیاری در پیش داریم و در مسیر درست قرار گرفته‌ایم.

آنکارا: امیدواریم دائمی باشد

دولت ترامپ طی ماه‌های بعد از انتخابات تلاش گسترده‌ای را برای نزدیک کردن عرب‌های منطقه به یکدیگر از یک سو و اسرائیلی‌ها از سوی دیگر شروع کرده است. گفته می‌شود «جرد کوشنر» مشاور ارشد «دونالد ترامپ» نقش بسزایی در حصول توافق دیروز داشته و تا بامداد دوشنبه به وقت امریکا که کویتی‌ها خبر توافق را اعلام کردند، تلاش‌های خود را از طریق تلفن برای دستیابی به این توافق ادامه داده است. یک مقام امریکایی به رویترز گفته که کوشنر به همراه «آوی برکوویتز» نماینده ترامپ در امور خاورمیانه و «برایان هوک» مشاور ویژه وزارت خارجه روز سه‌شنبه به شهر «العلی» در عربستان سفر کردند تا در مراسم امضای توافقنامه حضور پیدا کنند. رویترز نوشت در صورتی که این توافق حاصل شود، پیروزی دیگری به کارنامه کوشنر اضافه خواهد شد. آنکارا از توافق دو طرف استقبال کرده و وزارت خارجه ترکیه در بیانیه اعلام کرد: «امیدواریم که این اختلافات به صورت فراگیر و همیشگی و بر اساس احترام متقابل به حق حاکمیت کشورها حل و تحریم‌های دیگر علیه ملت قطر به صورت فوری برداشته شود.» اخوان‌المسلمین مصر هم از آشتی و پایان اختلافات میان کشورهای شورای همکاری خلیج فارس استقبال کرد. همچنین حماس این توافق را به دو طرف تبریک گفت. «محمد علی الحوثی» رئیس کمیته عالی انقلاب یمن و عضو ارشد انصارالله لغو محاصره قطر و ازسرگیری روابط این کشور با عربستان سعودی را به ملت قطر تبریک گفت و ابراز امیدواری کرد این موضوع آغازی بر پایان جنگ و تنش در منطقه و توقف جنگ علیه یمن و رفع محاصره آن باشد.

پرونده

مشاور الکاظمی برکنار شد

نخست‌وزیر عراق، مشاورش را به دلیل اظهاراتش درباره فرمانده شهید نیروی قدس سپاه تعلیق کرد.

اظهارات هشام داوود درباره شهید قاسم سلیمانی واکنش‌های انتقادی فراوانی را در صحنه سیاسی عراق به دنبال داشت. داوود مدعی شده بود که شهید سلیمانی به هر ترتیبی که می‌خواست به عراق وارد و از این کشور خارج می‌شد. این موضع‌گیری واکنش‌های فراوانی را در عرصه سیاسی عراق به دنبال داشت تا جایی که مصطفی الکاظمی هشام داوود را از کار تعلیق کرد. احمد الاسدی، نماینده پارلمان عراق در واکنش به سخنان داوود گفت: «سردار سلیمانی یک شخصیت ارزشمند، معنوی و رسمی در کشور خود و نیز در کشورهایی که مفتخر به میزبانی وی شدند، بود. شهید سلیمانی آشکارا، به طور رسمی و از طریق کاملاً قانونی وارد عراق می‌شد. مقامات ملی و رسمی در عراق نه با فرش قرمز که با دل‌ها و قلب‌های‌شان از شهید سلیمانی استقبال می‌کردند.»

هشام داوود پیش از این کجا بود؟

الاسدی تصریح کرد: «زمانی که سردار سلیمانی برای دفاع از خاک کشور ما از این سنگر به آن سنگر در رفت و آمد بود و در نهایت هم خون پاکش در سرزمین ما ریخته شد، جناب مشاور نخست‌وزیر عراق کجا بود؟ آیا آقای مشاور نخست‌وزیر می‌توانند به ما درباره جولان هزاران نظامی امریکایی در زمین و آسمان‌مان پاسخ بدهند؟ این نظامیان بدون ویزایی که مشاور نخست‌وزیر از آن سخن گفته است، در خاک عراق جولان می‌دهند.»

طرح موضوع جنایت در دولت بایدن

مختار الموسوی، عضو کمیسیون روابط خارجه پارلمان عراق ضمن انتقاد از سکوت دولت در قبال جنایت امریکا در به شهادت رساندن سردار سلیمانی، ابومهدی المهندس و همراهان آنان در فرودگاه بغداد به وبگاه «المعلومه» گفت که پارلمان عراق در خصوص این جنایت، حرف خود را زد و تصمیم گرفت به حضور نیروهای بیگانه از جمله امریکا در عراق پایان دهد. در همین ارتباط تلاش‌هایی برای به جریان انداختن این موضوع پس از تحویل قدرت در امریکا به «جو بایدن» در حال انجام است. او گفت که این جنایت، نقض آشکار تمامی قوانین و معاهدات بین‌المللی و نیز نقض حاکمیت عراق و عدم احترام به مهمان این کشور بود.

اخبار کوتاه

تعهد پاکستان به همکاری با ایران در مدیریت مرزها

وزیر کشور پاکستان در دیدار با رئیس پلیس مبارزه با مواد مخدر ایران گفت که اسلام‌آباد متعهد است در مدیریت مرزها و مبارزه با قاچاق مواد مخدر با ایران همکاری نزدیک داشته باشد. به گزارش فارس، شیخ رشید احمد در دیدار با مجید کریمی گفت: «اسلام‌آباد متعهد است در مدیریت مرزها و مبارزه با قاچاق مواد مخدر با ایران همکاری نزدیک داشته باشد.» کریمی نیز در این دیدار گفت: «ایران مایل است همکاری با پاکستان را به ویژه در موضوع تعقیب و درگیری با قاچاقچیان و تروریست‌ها گسترش و توسعه دهد.»

ترکیه به دنبال احداث مقر نظامی در شمال سوریه

منابع نظامی وابسته به گروه تروریستی «الجبهه الوطنیه للتحریر» از اقدامات جدید ترکیه در سوریه خبر دادند و گفتند که نظامیان این کشور در حال احداث پایگاه در اطراف مسیر بین‌المللی «م-۴» هستند. این منابع که نخواستند هویت‌شان فاش شود، به روزنامه العربی‌الجدید گفتند که نظامیان ترکیه در ارتفاعات «تله قسطون» واقع در شمال «سهل الغاب» در حد فاصل شمال غرب حماه و جنوب غرب ادلب، گشت‌زنی انجام دادند. به گفته منابع مذکور، نظامیان ترکیه قصد دارند در این منطقه محل مناسبی برای احداث مقر پیدا کنند.

پیوستن ۵ کشور جدید به شورای امنیت

پنج کشور هند، مکزیک، نروژ، ایرلند و کنیا روز دوشنبه به عنوان اعضای جدید شورای امنیت در نشستی با موضوع تصویب جدول پیشنهادی تونس که ریاست این دوره شورای امنیت را عهده‌دار است، شرکت کردند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، اعضای جدید برای مدت دو سال کرسی‌های غیر دائمی شورای ۱۵ عضوی را اشغال خواهند کرد. ایرلند، نروژ، هند، مکزیک و کنیا جایگزین بلژیک، آلمان، جمهوری دومنیکن، اندونزی و آفریقای جنوبی می‌شوند که دوره تصدی آنها پس از دو سال عضویت در این شورا به پایان رسید. تونس نیز به‌عنوان یکی از اعضای موقت شورا ریاست دوره‌ای ماه ژانویه را برعهده دارد.

تأکید سوریه و کوبا بر مقابله با غرب

وزرای خارجه سوریه و کوبا در یک گفت‌وگوی تلفنی بر لزوم تقویت همکاری‌ها در حوزه‌های مختلف تأکید کردند. به گزارش سانا، فیصل المقداد تلفنی با برونو رودریگز همتای کوبایی خود گفت‌وگو کرد. طرفین در این گفت‌وگو بر ضرورت توسعه همکاری‌ها در زمینه‌های مختلف به ویژه مقابله با شیوع کرونا و اقدامات خصمانه برخی کشورهای غربی علیه دو کشور و همچنین لزوم هماهنگی مواضع دو کشور در نشست‌های بین‌المللی و سازمان ملل تأکید کردند.

آغاز دومین دور مذاکرات بین‌الافغانی

سخنگوی شورای عالی مصالحه ملی افغانستان اعلام کرد اعضای هیئت جمهوری اسلامی افغانستان روز سه‌شنبه، ۱۶ دی برای پیشبرد مذاکرات صلح با گروه طالبان به قطر می‌روند. به گزارش فارس، فریدون خزون در توئیتی این خبر را اعلام کرد. همچنین زلمی خلیل‌زاد، نماینده ویژه امریکا در امور صلح افغانستان نیز دوشنبه شب با قمر جاوید باجوا، فرمانده ارتش پاکستان در راولپندی دیدار و گفت‌وگو کرد. خلیل‌زاد در این دیدار گفت: «نقش پاکستان در صلح منطقه‌ای و ریشه‌کن کردن تروریسم ستودنی است.» وضاع و بررسی روند صلح افغانستان مهم‌ترین محور رایزنی‌ها در این دیدار بود.

اعلام بالاترین سطح هشدار در انگلیس

همزمان با رشد نگران‌کننده آمار مبتلایان و جان‌باختگان ناشی از کرونا در انگلیس دولت این کشور دوشنبه شب به وقت تهران بالاترین سطح بهداشتی در خصوص مقابله با کرونا را اعلام کرد. به گزارش شبکه خبری «بی‌بی‌سی»، بوریس جانسون، نخست‌وزیر انگلیس دوشنبه شب به وقت تهران سطح هشدار مقابله با کرونا را ۵ اعلام کرد. این شبکه خبری گزارش داد که محدودیت‌های جدید از بامداد سه‌شنبه به وقت محلی در انگلیس اعمال می‌شود. شهردار لندن در پیامی در توئیتر نوشت: «دولت آخرش منطق را درک کرد و تصمیم خود را تغییر داد. تمامی مدارس ابتدایی در سرتاسر لندن تعطیل می‌شوند و این تصمیم صحیح است.»

امارات فرودگاه الریان را شکنجه‌گاه کرده است

مشاور وزیر اطلاع رسانی دولت مستعفی یمن، امارات را به اخلال و کارشکنی در روند راه‌اندازی سومین فرودگاه بزرگ یمن و استفاده از آن به عنوان یک زندان غیرقانونی متهم کرد. به گزارش روزنامه عربی ۲۱، مختار الرحبی در شبکه اجتماعی توئیتر نوشت: «نیروهای اماراتی با دستورالعمل‌های دولت (مستعفی) یمن درباره راه‌اندازی دوباره فرودگاه الریان در شهر المکلا مخالفت کردند.» وی افزود: «نیروهای اماراتی هنوز از این فرودگاه به عنوان یک زندان غیرقانونی استفاده می‌کنند و در آن مرتکب شنیع‌ترین شکنجه‌ها در حق مردم یمن می‌شوند.»